

PRO Actiunea Catolica Romana

Roma - Anul XI

Tribuna liberă pentru unirea Bisericilor fondată în 1955 de
CONSTANTIN DRAGAN

Aprilie 1966 - N. 117

Intalnirea dintre Paul VI si Arhiepiscopul de Canterbury

un mare pas spre unire

După 432 de ani de despărțire Biserica Romana catolică s'a reconciliat cu sora întru Christos, Biserica anglicană, luând împreună angajamentul solemn de a promova o acțiune în comun pentru înlăturarea, atât pe plan doctrinar cât și pe planul realităților de ordin practic, a piedecilor care se împotrivesc la restabilirea unității.

În hotărârile acestea, conținute în Declarația comună citită în fața altarului Confesiunii din Basilica Sf. Paul, la sfârșitul unui rit religios în cursul căruia catolicii s'au rugat și au cântat imnuri religioase împreună cu protestanții, trebuie văzută importanța întâlnirii și succesul « misiunii romane » a Arhiepiscopului Ramsey.

Declarația, citită întâi în limba latină de Monsignor Willebrands de la Secretariatul pentru Unirea Creștinilor, apoi în limba engleză de « delegatul executiv » al Comuniunii Anglicane, Doct. Ralph Dean, propune instaurarea unui dialog « serios » între Biserica Romană și Comuniunea Anglicană, care să se limiteze la ceea ce, pe temeiul Evangheliei și al Tradiției comune, unește cele două Biserici, excludând orice pretext de polemică, orice evocare a erorilor și suferințelor din trecut.

A deschis ceremonia corul benedictinilor, invocând în notele solemne ale imnului « Veni, Creator Spiritus » suflarea Duhului Sfânt asupra impunătoarei întruniri ecumenice la care au participat personalități ale Bisericii catolice, ortodoxă și protestantă, Colegiul Apostolic, diplomați acreditați pe lângă Sfântul Scaun, demnitari ai Vaticanului, membrii delegației anglicane care îl întovărășea pe doctorul Ramsey și cel puțin trei mii de credincioși. A fost apoi citit un pasagiu din Scrisoarea Sfântului Pavel către Filipieni și un altul din Evanghelie, iar canonicul John Satterthwaite a intonat prima parte a litaniei compusă anume pentru « întâlnirea de pace » a celor două Biserici. În limba engleză, Arhiepiscopul Ramsey a citit partea a doua a aceleiași litanii care invocă ajutorul lui Dumnezeu pentru a se face să dispară « orice ură și prejudecată, orice ar putea constitui o piedecă în calea unirii și a bunicii înțelegeri ». La sfârșitul antifonei, cântată împreună de catolici și protestanți,

Papa a invitat pe cei prezenți să recite Tatăl Nostru. A fost unul din momentele cele mai sugestive ale ceremoniei: un cor impresionant, solemn, anula în aceiași rugăciune deosebirile confesionale și de limbă, unind într-o invocație unică pe fiii despărțiți ai Bisericii lui Christos.

Declarația comună

După ce recunoaște că sediul arhiepiscopal de Canterbury e centrul Comuniunii anglicane întemeiată, odată cu ierarhia britanică, de Sfântul Augustin, călugăr roman trimis de Roma, « Declarația » afirmă, referitor la era actuală, că « întâlnirea din 23 Martie inaugurează o etapă nouă în dezvoltarea unor legături frățești întemeiate pe dragostea creștină, pentru înlăturarea motivelor de desbinare și pentru restabilirea unității ».

« De aceea, vrând să fie credincioși poruncii lui Christos, care a îndemnat pe discipolii săi să se înbească unii pe alții, Papa și Arhiepiscopul anglican de Canterbury declară că, încrezători în ajutorul Domnului, vor pune în mâinile Sale tot ceea ce în trecut s'a putut împotrivi acestei porunci de dragoste, și că se conformează spiritului Apostolului, care spune: « Uitănd cele ce stau în urmă și tinzând spre cele ce stau înaintea mea îmi voi urma drumul spre întă ». »

Documentul propune apoi « căutarea unității în adevăr pentru care s'a rugat Christos », și aceasta prin cercetarea în comun a Evangheliei și a celei părți a Tradiției care e comună ambelor Biserici.

Dialogul între catolici și protestanți — precizează Declarația — nu se va limita la temele teologice, ci se va extinde la problemele care « cauzează greutatea de ordin practic » pentru ambele părți. Papa Paul VI și Arhiepiscopul de Canterbury sunt de acord să promoveze contacte calificate între cele două Comuniuni în toate sferile vieții Bisericii în care colaborarea poate duce la o mai bună înțelegere și dragoste ».

După citirea Declarației comune Papa și Arhiepiscopul Ramsey și-au schimbat între ei darul textului original al documentului și « sărutul păcii », îndreptându-se apoi împreună spre ieșire. Pe pragul Balizicii, care încă răsună de aclamațiile credincio-

șilor, Paul VI, care purta pe piept crucea dăruită de Arhiepiscopul Ramsey în precedenta solemnitate de la Capela Sixtină, și-a scos din deget inelul pastoral dăruindu-l oaspetelui său, de care apoi s'a despărțit cu o nouă, călduroasă îmbrățișare.

Un alt dar prețios făcut doctorului Ramsey a fost breviarul folosit zilnic de Papa Ioan XXIII.

Probleme grave și complexe rămân încă în calea raporturilor viitoare

dintre cele două Biserici; probleme care dintr-o parte și din cealaltă au fost înfruntate fără reticențe, cu adevăr și curaj. Dar faptul important — și nou în raporturile de până acum dintre catolici și protestanți — e voința comună de a le rezolva în acel spirit de « adevăr în dragoste », fără de care dialogul actual s'ar transforma din nou în dispută, în controversă sterilă, iar « pacea încheiată în fața altarului Jertfei ar avea semni-

ficația anui armistițiu vremelnic.

Cu ocazia vizitei sale la Roma arhiepiscopul Ramsey a avut câteva convorbiri cu Președintele Secretariatului pentru Unirea Creștinilor, Card. Agostino Bea, și a inaugurat, în palatul Doria Pamphily, Centrul de Studii Anglicane, care va funcționa ca sediu al întâlnirilor ecumenice și va fi reședința oficială a reprezentantului Arhiepiscopului de Canterbury pe lângă Vatican.

Primirea oficiala in Capela Sixtina

Cu solemnitatea cuvenită rangului său de Cap suprem al uneia din cele mai numeroase comunități creștine despărțite de Roma, și importanței evenimentului, care înscrie o dată istorică în cronica ecumenismului zilelor noastre, doctorul Michael Ramsey, arhiepiscop de Canterbury și Președinte al Conferinței de la Lambeth a Bisericilor anglicane, a fost primit în audiență oficială de Sanctitatea Sa Paul VI.

Teatru al istoricului eveniment deschizător de drumuri noi în raporturile dintre cele două Biserici, și care după 432 ani de despărțire lasă să se întrezarească posibilitatea refacerii unității Bisericii lui Christos, a fost Capela Sixtină. Aici, în fața altarului dominat de grandioasa « Judecată din urmă » a lui Michelangelo, Papa și Arhiepiscopul Ramsey și-au exprimat hotărârea de a face tot ceea ce ar putea înlesni reconstruirea unității distruse de Reformă.

Atât Paul VI cât și Președintele Conferinței de la Lambeth, care în-

trunește 18 comunități anglicane, cu 50 milioane de credincioși, n'au trecut sub tăcere greutatea și piedecile ce se împotrivesc realizării unirii; aceasta pentru a nu se creia iluzii neintemeiate și pentru evitarea interpretărilor fantesiste.

Dar dacă unirea e încă o țintă îndepărtată, o colaborare practică între catolici și anglicani, pe terenul raporturilor internaționale și al realizărilor sociale, poate fi ea însăși un început de unitate, un mijloc eficace de apropiere, de mai bună cunoaștere reciprocă, de fraternizare în spiritul evanghelic.

Solemnitatea din Capela Sixtină

La intrarea în Vatican, doctorul Ramsey și suita sa au fost întâmpinați de un grup de înalți demnitari ai Sfântului Scaun, care i-au condus în « sala odăjdiilor », la primul etaj al Palatului Apostolic. Aici a avut loc prima întâlnire cu Papa, în tovarășia căruia oaspeții străini s'au

îndreptat spre Capela Sixtină, unde Paul VI și Arhiepiscopul de Canterbury au luat loc în două fotolii identice așezate în fața altarului.

Discursul Arhiepiscopului de Canterbury

A luat mai întâi cuvântul Primatului anglican. Adresându-se Papii cu cuvintele: « Sanctitate, frate întru Christos », doct. Ramsey l'a salutat în numele întregii Comuniuni a episcopilor anglicani din lumea întreagă. După ce a afirmat că scopul vizitei sale în Vatican este acela de a contribui la realizarea unității întru adevăr, și a amintit aportul lui Ioan XXIII la stabilirea unui dialog fratern între Biserica Romană și Bisericile despărțite de ea, Primatul anglican a spus:

« Sanctitatea Voastră lucrează și se roagă pentru unitate, însuflețit de aceeași inspirație dumnezeiască, și în acest scop s'a întâlnit la Ierusalim cu

Urmeaza in pag. 2

CRISTOS A INVIAT

O mulțime impresionantă, evaluată la circa 300 mii de persoane, a asistat, în dimineața de Paști, la Liturghia solemnă a Invierii Domnului concelebrată de Sfântul Părinte Paul VI la altarul ridicat la intrarea Basilicii Vaticane: aceeași mulțime pe care am întâlnit-o de-a lungul întregii Săptămâni a Patimilor, la Basilica San Giovanni în Laterano, unde Papa a concelebrat Liturghia euharistică « In Coena Domini », la Santa Maria Maggiore, unde a presădit ritual care comemorează moartea pe cruce a lui Christos, la Colosau și Palatin, unde în Vinerea Mare Papa a participat împreună cu credincioșii săi la solemna, tradițională « Via Crucis », care recapitulează momentele dramei sacre a Răstignirii. Si pretutindeni de-a lungul misticului itinerar al durerii mântuitoare, aceeași reculeasă participare la Taina care exprimă în forma lui supremă mesajul de dragoste și de speranță al lui Christos; pretutindeni aceeași inimă, vizibilă comuniune de sentimente între Păstor și « turma » credincioșilor veniți din toate unghiurile pământului să sărbătorească Paștele la Roma. Dacă esența « omeliei » pronunțată la sfârșitul impresionantului rit de la Colosau și Palatin, care în plină inimă a Romei a reconstruit simbolic etapele « Pașunii », locurile care au văzut plânsul lui Christos în noaptea petrecută în rugăciune pe Muntele Măslinilor, prinderea sa, drumul Calvarului sub povara crucii, răstignirea și moartea pe Golgota, a fost strict teologică, centrată pe tema acceptării durerii, a Crucii, ca mijloc de mântuire și de trăire în unitate cu Christos, radio-mesajul pascal, pronunțat de Paul VI din « loja binecuvântărilor » a Basilicii Vaticane poate fi definit o meditare a elementelor negative pe care societatea actuală le

opune mesajului de dragoste și de pace al Fiului lui Dumnezeu.

Papa și-a început discursul cu un mesaj de speranță, vestind Invierea din morți a lui Christos în mai multe limbi, printre care și în limba română, « fraților de aproape și celor de departe, celor legați de noi prin credință și dragoste, fraților creștini încă despărțiți de noi, și în sfârșit tuturor oamenilor de care ne leagă frăția întru Dumnezeu Tatăl și naturalul destin comun al vieții și al morții ».

Intrând apoi în miezul discursului Papa a definit Invierea « mărturia unui adevăr real, care umple lumea de slava Domnului Nostru Iesus Christos și umple sufletele oamenilor de lumină și de speranță ».

« Invierea-a continuat Paul VI - e începutul unei vieți noi și ar trebui să fie regenerarea umanității, mântuirea noastră de orice infirmitate personală și socială ».

Fiindcă « Invierea e un centru de atracție pentru o adevărată, fraternă și fecundă unitate a familiei omenestii: unitate a oamenilor du Dumnezeu; unitate a credincioșilor simțită de conștiințele inundate de har, de pace, de bucurie; unitate a oamenilor între ei, de oarece urmași ai unui singur Învățător ».

O seamă de situații care contrazic dragostea lăsată oamenilor de Christos drept chează de pace și de bună înțelegere, turbură, însă, și pe alocuri strică această unitate ideală - a constatat Paul VI. De aceea « nu fără lacrimi noi contemplăm tristul spectacol pe care lumea continuă să-l ofere prin incoerența sa, prin împotrivirile care încearcă să pună tot alte și alte piedici în calea păcii, a bunicii înțelegeri și a colaborării ».

« Cu însemnă tristețe - a adăugat Sfântul Părinte - noi trebuie să cons-

tatăm că propunerile de iertare, de înfrățire, de unire și de pace isvorâte pretutindeni din sufletele omenestii pentru care uriașa catastrofa a răboiului a constituit o tragică învățătură privitor la roadele atât de amare ale egoismelor colective de care era plină istoria noastră, încep să slăbească, amenințând din nou să se transforme în ideologii totalitare, în rațisme închise, în naționalisme ambițioase, în lupte sociale sistematice, în jocuri politice de forțe primejdioase și de interese contrastante ».

« Omenirea - a spus Papa - oscilează între război și pace; între asocierea organică și fraternă și particularismele nepăsătoare în fața intereselor și necesităților altora; între formarea unei lumi noi, mai dreaptă și mai bună, și întoarcerea la lumea veche, sprijinită și în același timp oprămată de armamentele și de calculele sale mioape și avare ».

Pentru multe popoare libertatea nu e încă o lege normală; o știu atâtăia fii și frați ai noștri, încă împiedecați în exercitarea leală și cinstită a drepturilor credinței și a conștiințelor lor. Pacea nu e încă stabilită în interiorul Națiunilor și între Națiuni, în așa fel încât să îngăduie un progres ordonat în sensul cuceririi bunurilor civilizației moderne. Concepția actuală despre viață încă n'a determinat o scară a adevăratelor valori spre care să se îndrepte sufletele, în special ecele ale tinerelor generații ».

Lumea are încă nevoie de speranțe care nu înșală, are nevoie de pace, de bună stare, de unitate. Noi nu ne temem să spunem că lumea are nevoie de Christos, și de aceea dăm oamenilor cu sufletul deschis adevărului vestea fericită: Christos e prezent! Christos e viu! Christos a înviat ».

Primirea oficiala in Capela Sistina

Patriarhul ecumenic Atenagora, iar acum mă primește pe mine, aici, la Roma. Facă harul Domnului ca întâlnirea aceasta a noastră să fie de folos împlinirii dorinței Sale, facă să se trezească în sufletele tuturor creștinilor durerea pentru despărțirile lor și dorința de a căuta unitatea în adevăr și sfințenie.

Calea spre unitate e presărată cu multe și grave piedeci și greutăți de ordin doctrinar. Dialogul între teologii catolici anglicani și aceia ai altor tradiții, pentru explorarea revelației dumnezeiești, e pentru mine motiv de mare speranță și desigur că tot așa și pentru Sanctitatea Voastră.

Arhiepiscopul Ramsey a subliniat, în discursul său, existența unor dificultăți de natură practică, ce « pot jigni conștiința și sentimentele popoului creștin » și a insistat asupra necesității de a se discuta împreună aceste probleme, « cu răbdare și dragoste ». Unirea în dragoste a creștinilor poate face acceptat de către omenire « mesajul de pace al lui Christos ».

Primatele anglican a încheiat exprimându-și dorința de a se ruga împreună cu Papa, implorând îndurarea lui Dumnezeu pentru ca națiunile să ajungă la un acord renunțând la armele distrugerii, și la o aplanare a neînțelegerilor, fără război, și pentru ca ele să recunoască existența unei « suveranități superioare aceleia a oricărui Stat ».

Discursul Păpii

Răspunzând Arhiepiscopului Ramsey, « cu emoție, cu bucurie, și cu speranță », Paul VI a relevat « singulara importanță a acestei întâlniri pe care istoria o va aminti ».

Vizita doct. Ramsey, care repetă vizita făcută de arhiepiscopul Fisher lui Ioan XXIII, « reconstruiește o punte prăbușită de secole între Biserica Romană și Comuniunea anglicană »;

o punte de respect, de stimă, și de dragoste ».

Paul VI a spus apoi ca bază a viitoarelor raporturi dintre cele două Biserici va trebui să fie « prietenia » și « o colaborare practică », pentru promovarea frăției între oameni și pentru o contribuție efectivă la consolidarea păcii între popoare, și subliniind « valoarea ecumenică » a acestei întâlniri, a afirmat: « Nu uităm gravele și complexe probleme puse de întâlnirea noastră și care nu pot fi rezolvate acum; problemele acestea, prezentate aici, în termenii lor esențiali, deși încă dificili, sunt însă formulate în așa fel încât să poată fi studiate și meditate împreună, fără resentimente de orgoliu omenesc și fără umbră de interes lumesc. În domeniul doctrinei și al legii bisericești există multe deosebiri între noi și suntem încă departe unii de alții; și e drept să fie așa; acestea din respect față de adevăr și de libertate, până când nu vom merita supremul dar dumnezeesc al adevăratei și perfecte unități în credință și în comuniune. Să dăm astăzi laudă Domnului și să ne bucurăm împreună ».

Imbrățișarea păcii

O lungă, emoționată îmbrățișare între Pontiful Roman și Primatele anglican a pecetluit apoi pactul de dragoste și de colaborare al celor două Biserici formulat de Capii lor supremi.

Întâlnirea oficială s'a încheiat cu obișnuitul schimb de daruri.

După solemnitatea din Capela Sixtină, Arhiepiscopul Ramsey și suita sa au vizitat biblioteca și arhiva secretă a Vaticanului, unde erau expuse cele mai vechi și mai semnificative documente referitoare la raporturile Bisericii Catolice cu Biserica și cu dinastiile Angliei.

Dreptate pentru Pius XII

« Considerăm drept a imperioasă datorie de conștiință, aceea de a nu neglija nici o ocazie care ar putea să asigure o pace acceptabilă între Biserica și Stat; o pace acceptabilă în fața lui Dumnezeu și în fața viitorului Bisericii catolice, care să garanteze viața Bisericii, chiar dacă unele activități ale acesteia vor trebui să sufere unele schimbări față de activitățile din trecut. E însă de la sine înțeles că nu poate fi vorba de o pace cu orice preț ».

Pasagiul acesta al scrisorii adresate de Pius XII președintelui Conferinței Episcopale germane de la Fulda, cardinalul Bertram, în Decembrie 1940, adică la mai bine de un an de la izbucnirea celui de al doilea război mondial, poate fi considerat o sinteză a programului de politică religioasă a pontificatului Pacelli față de național-socialismul german.

Documentul citat face parte dintr-o culegere de 124 Scrisori ale lui Pius XII către episcopii germani prezentată de părintele iezuit *Burshardt Schneider* la institutul germanic « *Corres Gesellschaf* » din Roma. Oratorul a fost la rândul său « prezentat » publicului — un public excepțional, constituit din exponenții înaltei ierarhii vaticane, în frunte cu cardinalul Secretar de Stat, Amleto Cicognani, din membrii corpului diplomatic acreditat pe lângă Sfântul Scaun și din numeroase personalități ale vieții politice și intelectuale romane, de către arhiepiscopul *Antonio Samorè*, Secretar al Congregației pentru Afacerile Ecclesiastice extraordinare ale Secretariatului de Stat.

« Dacă ei (naștii) vor lupta împotriva Schneider era dedicat documentelor privitoare la acțiunea politico-diplomatică a lui Pius XII în perioada de pregătire și în prima fază a conflictului, culegerea actuală constituie o mărturie nu mai puțin edificantă asupra raporturilor Papei Pacelli cu episcopatul german într-o epocă de gravă criză traversată de Biserica catolică în Germania ».

Atitudinea adoptată de Pius XII după stipularea Concordatului din 1933 dintre Biserica și Statul național-socialist a fost caracterizată de un « posibilism » care lăsa deschisă calea negocierilor și a intervențiilor de moment pentru a asigura continuitatea Bisericii sub un regim care îi era hotărât ostil și ale cărui persecuții deveneau din ce în ce mai greu de sconjurat.

În prima din cele două întâlniri ale sale cu episcopii germani (6 Martie 1939) Pius XII spunea, referindu-se la raporturile din ce în ce mai încordate cu regimul naștist:

« Dacă li (naștii) vor lupta împotriva Bisericii noi nu ne temem. Dar vrem să ne dăm mai întâi seama »

« Dacă ei (naștii) vor lupta împotriva Numai după ce vom fi tentat totul și ei vor continua să prefere lupta, numai atunci ne vom apăra ».

Încercarea de a se stabili raporturi « posibile » între Biserica și Stat în Germania falimentează. Ecoul acestui faliment îl găsim în scrisoarea adresată în Iunie 1942 de Pius XII arhiepiscopului de Magonja. Mărea sa preocupare după această înfrângere diplomatică a fost aceea de a asigura o prezență compactă, o unitate de acțiune a episcopatului german față de regim, într-un moment în care hitlerismul făcea tot ce-i stătea în putere pentru a semăna desbinarea în rândurile înalte ierarhii catolice. Deosebit de interesante pentru istoria acestei epoci « extrem de grea » a Bisericii catolice în Germania (atât de asemănătoare situației actuale a catolicismului în țările marxiste), sunt documentele privitoare la acțiunea diplomatică a lui Pius XII.

Papa Pacelli a fost acuzat de « absenteism », de « lășitate »; documentele publicate acum de Sfântul Scaun pun cititorul în fața unei realități care nu mai îngăduie echivocuri. « Imparțialitatea » aparentă, oficială, a coexistat — ca să folosim o expresie la modă — cu o acțiune (mai puțin oficială) de permanentă încurajare a inițiativelor în favoarea religiei, a Bisericii și a persoanei omenesci. Scrisorile adresate episcopilor germani în epoca atrocităților comise de naștii în lagărele de exterminare ale regimului sunt o mărturie incontestabilă a prezenței operante a lui Pius XII în tragicele evenimente din Germania, a repetatelor sale încercări de a interveni pentru a îmbunătăți cât de cât situația.

O acțiune decisă, directă, fățișă nu era posibilă fără sacrificarea sigură a Bisericii. Rămănea deschisă calea unei acțiuni « acoperite », pilotată la distanță, ale cărei instrumente trebuiau să fie episcopii. În rândurile unei bune părți a episcopatului german îndemnul lui Eugenio Pacelli la o acțiune « bărbătească și energică »

au determinat gesturi și atitudini cu adevărat eroice. De altfel, în momentul în care nimic nu mai putea opri din mers tragica mașină a războiului, Pius XII era decis pentru o acțiune directă. Mărturia o avem într-o scrisoare adresată episcopului Berlinului, monsinior *Preysing*:

« Tocmai în momentul în care Papa ar voi să facă ascultată ovecă autorității sale, i se impune o atitudine de așteptare și de tăcere, de răbdare și de pregetare; când el ar vrea dimpotrivă să intervină, să ajute ».

Dacă acțiunea indirectă a lui Pius XII n'a reușit totdeauna să atingă scopurile dorite, aceasta se datorește desigur faptului că o parte din episcopii germani dădeau interpretări cu totul arbitrare directivelor Vaticanului. Câștigați de regim, ei nu se sfiau să binecuvânteze armatele lui Hitler, unii din ei ajungând atât de departe în « devotamentul » lor față de regim încât să identifice persoana lui Hitler cu « însuși destinul popoului german și al lumii » (elucubrația aceasta, denunțată Papii de o scrisoare a unui episcop polonez, aparține capelanului *Franz Josef Rarkowski*) și să definească Germania « protectoarea și salvatoarea Europei ». Dacă Pius XII ar fi putut conta pe un episcopat ale cărui sentimente față de naștii ar fi fost unanim în unison cu sentimentele sale, cuvântul său ar fi putut avea altă greutate în balanța evenimentelor care au funestat Germania și omenirea întreagă în anii « apocalipsei naștiste » și acțiunea sa ar fi putut adopta inițiative cu efecte poate determinante pentru conflict, și în orice caz pentru soarta cohorțelor de nefericiți, victime ale demenței lui Adolf Hitler. Dar câți erau oamenii pe care Eugenio Pacelli se putea bizui sută la sută? Cititorul le întâlnește numele în cele 500 pagini ale culegerii. Si trebuie să spunem că nu sunt multe.

Papa catre Patriarhul Atenagora

Patriarhul ecumenic al Constantinopolului a împlinit zilele trecute 80 de ani: cu ocazia aceasta Sfântul Părinte Paul VI i-a adresat următoarea scrisoare:

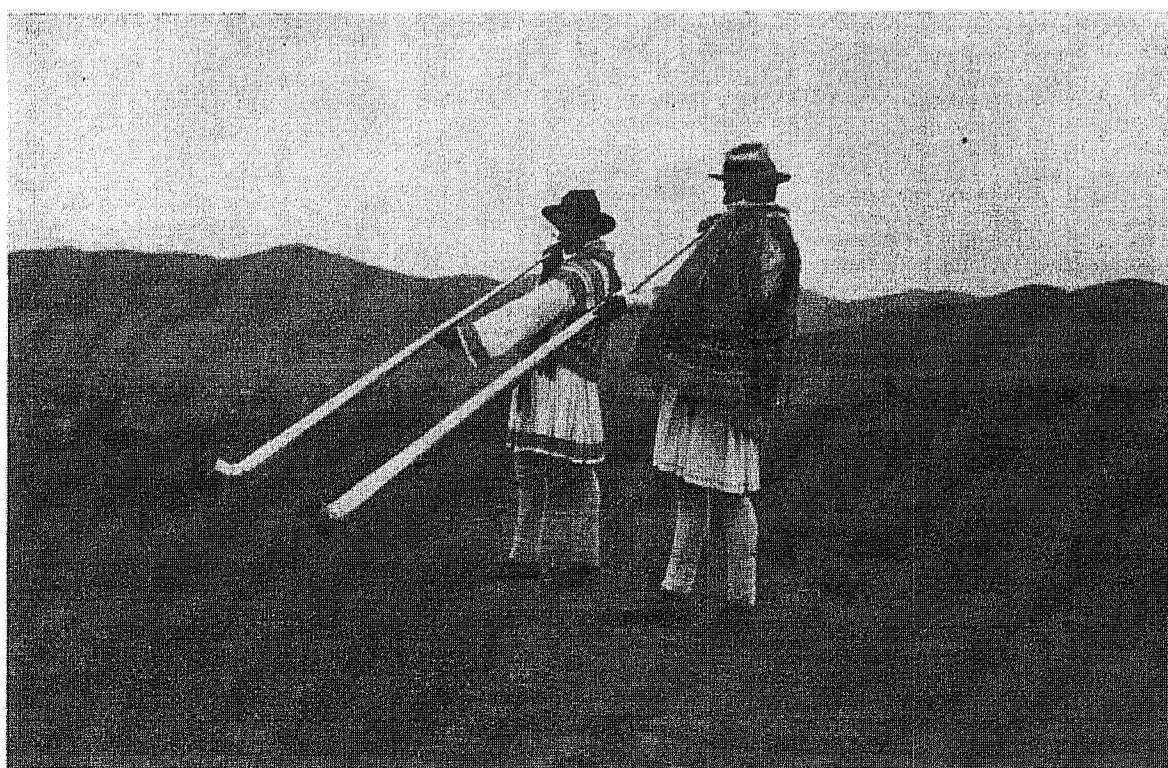
« Prea iubite frate întru Christos, timpul trecut de la emoționantele ceasuri pe care Domnul ne-a făcut să le trăim în 7 Decembrie, n'a micșorat, ci dimpotrivă, bucuria profundă ce ne umple sufletul, bucuria împăcării, care se întărește, a păcii și a dragostei frățești, care se adâncește ».

Dar iată, în această vreme de Păresimi, în întregime concentrată asupra meditării intime a misterului mântuirii noastre pe care ne pregătim să o celebrăm anul acesta la aceeași dată, se aproprie sărbătoarea Bunei Vestiri, care coincide cu al optzecelea aniversar al Sanctității Voastre, și care ne oferă ocazia de

a vă spune încă odată cât de prezentă este Sanctitatea Voastră în amintirea și în rugăciunile Noastre.

În special în această zi de aniversare noi vom uni Liturgia noastră cu a Sanctității voastre și vom cere Domnului să Vă țină sănătos și să vă facă parte din belsug de darurile sale, în special de puterea și bucuria sa.

Preasfânta Fecioară, sub al cărei patronat a început lunga viață a Sanctității Voastre consacrată slujirii Dumnezeescului ei Fiu, continue să vă înconjoare cu dragostea ei de mamă: acestea sunt urările noastre, aceasta e rugăciunea noastră, fratele nostru iubit, căruia suntem fericiți că avem ocazia să-i confirmăm întreaga noastră dragoste, adâncă și frățească, întru Domnul nostru Isus Christos ».

Buciumasi in Tara Motilor

miscellanea

În prezența Cardinalului Decan, *Eugeniu Tisserant*, și a unui public excepțional de numeros, interesat de problemele ecumenismului, *Centrul Internațional de Studii și Întâlniri Ecumenice al Fundației San Paolo Apostolo* și-a inaugurat cu solemnitate activitatea în frumosul său sediu din Palatul Odescalchi, la Roma.

Inspirându-se de la clima și deciziile Conciliului Vatican II, noul Centru își va desfășura activitatea în trei direcții, concretizate de tot atâtea secții: 1) o secție de studii, care va pregăti colaboratori selecționați printre credincioșii tuturor religilor; 2) o secție destinată întâlnirilor ecumenice; 3) și, în sfârșit, o secție care, folosind toate mijloacele de comunicație moderne, se va îngriji să împărtășească opinii publice de pretutindeni cele tratate sau promovate de aceste întâlniri.

« Întâlnirea cu Orientul » e tema căreia îi va fi dedicată prima fază de activitate a Centrului. Vor fi promovate câteva inițiative în măsură să înlesnească întâlnirea civilizației occidentale « esențial creștină », cu lumea culturală și religioasă a Orientului apropiat și chiar a Orientului Mediu și Extrem.

Reputând necesar să dea colaboratorilor săi, nu numai o pregătire adecuată, ci să le asigure un adevărat « spirit », o « sensibilitate ecumenică », Centrul va desvolta această activitate specială a sa prin instituirea unui « Seminar ». Activitatea « Seminarului » va fi completată, pe plan editorial, de o serie de publicații care vor aduna roadele cercetărilor în comun, și pe plan specific bibliografic prin

publicarea unui buletin care sa semnaleze institutelor și particularilor toate informațiile asupra lucrărilor cu caracter ecumenic.

Pentru primele întâlniri cu credincioșii marilor religii au fost alese două teme: una de natură spirituală, « indiferența religioasă » (înțeleasă ca rău care lovește toate religiile, cu consecințe psihologice și morale nefaste atât pe plan familiar cât și civil; cealaltă, « Christos ca ipoteză de muncă », se va inspira în primul rând la instanțele culturale ale timpului.

Programul de activitate al noului organism ecumenic prevede de asemenea pentru 1966 un Congres de studii (de la 28 la 30 Iulie) pe tema « Valori etice și sociale ale religiei ebraice și creștine », la care vor fi invitați catolici, protestanți, ortodocși și ebrei, și un Congres internațional al celor care au luat parte la « Seminar » (de la 16 la 20 Octombrie 1966), în care va fi discutată tema « Experiențe și perspective la un an după încheierea Conciliului Ecumenic Vatican II ».

Tema generală a « Seminarului », « Biserica și lumea modernă », va fi împărțită în zece teme speciale, fiecare din ele făcând obiectul a două lecții. Ele sunt: Biserica și lumea; Biserica și lumea modernă; Biserica și civilizația occidentală; Biserica și pluralitatea culturilor; Biserica și societățile economice (Biserica în fața problemelor sociale); Biserica și societățile politice; Biserica și societatea internațională; Biserica și problema păcii în lume; Biserica și comuniunile creștine.

